

„Nikdy nevstupuj do řeky, na jejíž konec nedohlédneš.“

PŘEVOZNÍK

ZUZANA POKORNÁ

● — pointa

Převozník

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.pointa.cz
www.albatrosmedia.cz

● ■ pointa

Zuzana Pokorná

Převozník – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2021

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS MEDIA

Převozník
Zuzana Pokorná

Převozník

Zuzana Pokorná

© Zuzana Pokorná, 2021

ISBN tištěné verze 978-80-7650-442-4

ISBN e-knihy 978-80-7650-602-2 (1. zveřejnění, 2021) (epub)

ISBN e-knihy 978-80-7650-603-9 (1. zveřejnění, 2021) (mobi)

ISBN e-knihy 978-80-7650-601-5 (1. zveřejnění, 2021) (ePDF)

PŘEVOZNÍK

ZUZANA POKORNÁ

● — pointa

2021

Mé první vypravěče příběhů, mé Šamance.

Někde v dáli se ozývalo tlumené *buch buch*. Ulice ztemněla. Stromy připomínaly šedé pařáty čarodějnice. Mohutné budovy se tyčily vysoko, snad až k nebi. Ale to nebe jako by směrem vzhůru černalo. Protože to bylo a zároveň nebylo nebe, stejně jako tohle byl a nebyl jeho domov.

Najednou se ozvala rána. A další. Další. Masivní stavby se začaly hroutit. Rozpadaly se, jako by to byla jen dětská hračka. Měnily se v prach. Slyšel hlasy. Křičely, křičely a naříkaly a on je poznával. Vtom si vzpomněl. Jeho rodina. Věděl, že tam jsou. Neudělal nic, nerozběhl se k nim. Zůstal stát na místě a pozoroval tu zkázu.

Stromy se najednou ohýbaly do všech stran. Další budova se zřítíla. Prach poletoval všude kolem. Vypadalo to, že se snad přihnala vichřice, ale on žádný vítr necítil.

Kdosi stiskl jeho dlaň.

„Tati,“ ozvalo se. Stála tam malá holčička v potrhaných bílých šatech, s rozcuchanými vlasy a dětskýma očima plnými strachu a snů. Nevyrostla, nezměnila se.

Pak ho pustila a utíkala pryč.

„Počkej!“ zavolal na ni. Nezastavila. Rozběhl se za ní.

Pak se všechno proměnilo. Z města se stala dlouhá, pustá stráň posetá těly. Znal je všechny, ty mrtvé, bílé tváře. Spálená stébla se barvila

do ruda lidskou krví, krví jeho přátel i nepřátel, všech, které kdy viděl padnout.

Nakonec se i tenhle výjev rozplynul. Zbyla jen prázdná černota. Všechno ztichlo.

Před ním se linula tmavá řeka, tak široká, že na druhý břeh nedokázal dohlédnout. A přece někde tam daleko za ní zářilo pronikavé bílé světlo.

Dítě vběhlo do vody. Na chvíli se zastavilo. Bylo daleko. Viděl jen obrysy těla, ale jeho hlas zněl blízko a zřetelně: „Chyběl jsi nám, tati.“ A pak zmizelo.

Čím déle zíral do toho tajemného světla, tím silnější měl pocit, že k němu z dálky doléhá slabý šepot, že ho jakási neznámá síla táhne do řeky. „Nedělej to,“ promluvil kdosi.

Otočil se. Přicházel k němu nějaký muž. Neznal ho, ale ten hlas zněl povědomě. Občas ho vzdáleně slychával, když se svět měnil v pomatené šmouhy.

„Zbýl jsem tu sám,“ zašeptal.

„Musíš proti tomu bojovat,“ řekl ten muž.

„Všichni už jsou pryč.“ Najednou se před ním zjevily všechny ty tváře, byly bledé jako smrt. „Viděl jsem je tady.“

„Tohle ale není důkaz.“ Muž se k němu přiblížil a položil mu dlaň na rameno. „Nevzdávej to, dokud je naděje. Bude to jako dřív, jen tomu musíš věřit.“

„Já nemůžu,“ odpověděl. Zhluboka se nadechl, jako kdyby to mělo být naposled, a udělal krok vpřed.

Cizí ruka se ho snažila zadržet, on ji však setřásl. Pomalu, krok za krokem, se nořil do vody. Byla ledová, bodala do něj jako tisíce ostrých nožů. A pak se to všechno začalo ztrácet. Řeka, světlo ani ten muž, který

teď za ním z dálky volal, nic z toho už pro něj neexistovalo. Zbyly jen vzpomínky. Čas nehrál žádnou roli.

„Nikdy nevstupuj do řeky, na jejíž konec nedohlédneš. Ne, pokud nemáš jinou možnost,“ řekl mu kdosi kdysi. I tohle byla vzpomínka, ne tak vzdálená jako jiné. Nejradši by jednu z těch chvil zadržel a zůstal by navěky v ní.

Žádný buben už netloukl, voda nechladila. Všechny ty výjevy se rozplynuly v černou prázdnotu.

Už navždy.

Prolog

Stmívalo se.

Robert stál před velkým domem schovaným v zahradě plné šedých, seschlých stromů. Ještě před pár lety to stavení možná bylo krásné, ale teď chátralo a chřadlo, omítka se sloupávala. Jako by sem už roky nikdo nezavítal.

A přece. V domě se teď svítilo. Lidé říkali, že světlo v horním patře nikdy nezhasíná, dokonce ani v noci ne. Prý tam žije zvláštní člověk – a podle jiných to ani člověk nebyl. Tohle všechno se šeptalo. Bylo to už přes tři roky. Kdysi tu bydlíval starý a bohatý samotář, pak zemřel a další dva roky dům zůstával prázdný, nikdo se o něj nestaral ani nezajímal. Lidé se domnívali, že se jej zřejmě neznámý majitel chystá v budoucnosti opravit – protože nechat takový majestátní dům napospas času, to by byl hřích. Jen co našetří dostatek peněz.

Pak ovšem před šesti měsíci přišel někdo další. Ale kdo si myslel, že se chystá dům zrekonstruovat, mýlil se. Někteří si ho pamatovali jako mladšího, trochu pomateného muže. Tenkrát ho přivedl postarší dlouhán, který ho ještě několikrát přišel navštívit, a pak se po něm slehla zem; naposledy se objevil asi před dvěma měsíci a víckrát ho tu už nikdo neviděl. Každý den sem ale přicházel jistý mladík. Objevoval se pozdě odpoledne a obvykle zůstával dlouho do noci.

A Robert si byl jistý jako ještě nikdy. Věděl, že už je blízko, že ho našel.

Vešel do zahrady a po zarostlé dlážděné cestičce kráčel rovnou ke starému patrovému domu. Okna dole ve sklepě byla rozbitá a pod nimi se válely střepy. Všechny věci tam uvnitř byly rozházené na podlaze. Dávalo to smysl. Taková velká stavba uprostřed živořící ulice – bylo jasné, že se stane cílem zlodějů.

Obloha rychle černala. V dáli se ozývalo dunění, spustil se teplý letní déšť.

Robert zazvonil.

Znovu zahřmělo. Tentokrát blíž a silněji.

Ve dveřích se objevil jakýsi mladík. Byl menšího vzrůstu, ale s širokými rameny a zlatými vlasy. Vypadal překvapeně.

„Dobrej,“ pozdravil. „Co potřebujete?“

Robert se pokusil nakouknout dveřmi dovnitř, ale neviděl víc než schodiště.

Mladík se napřímil, možná, aby mu zabránil v rozhledu, ale to se mu nepodařilo, ne úplně. „Tak co potřebujete?“

„Promiňte,“ zašeptal Robert a konečně se zaměřil na něj. „Hledám pana Richtera.“

Muž chvíli mlčel, pak ze sebe váhavě vypravil: „Nikdo takový tady nebydlí.“ Jeho oči se na Roberta nepřátelsky upřely. Možná se snažil vypadat sebejistě a přísně, ale Robert v těch očích žádnou jistotu neviděl. Jen strach.

„Kdo tu bydlí?“ vyptával se dál.

Mladík znejistěl. „Kdo jste?“

Vtom se zevnitř ozval hlas. „Kdo tam je, Tome?“ Byl to on. Ten hlas, který potřeboval slyšet, poznal ho, ale měl pocit, že se v něm cosi

změnilo. Snad že zněl tak nějak podivně tence, jako by se z něj vytratila jiskra života.

„Tak přece,“ odtušil. „Potřebuju s ním mluvit. Teď hned. Ne za dalších iks měsíců, ale teď.“

„Nemůžu vás pustit. Běžte pryč,“ odsekl muž a pokusil se zavřít dveře. Robert však stačil strčit nohu za práh.

„Policie sem přijede tak jako tak. Když mě nepustíte, bude mít problémy nejen on.“ Chvilí počkal a pak dodal: „Tak můžu dál?“

Mladík se zadíval kamsi za Roberta, jako by se snad tam někde v dáli, v té šedé, mokré krajině snažil najít odpověď.

„Tak fajn,“ řekl nakonec a uvolnil Robertovi cestu.

Prošli dlouhou chodbou do jednoho z pokojů. Stěny mohly být kdysi čistě bílé, časem však zežloutly. V rohu místnosti stála malá knihovnička, kousek od ní se krčil skleněný stolek a postarší hnědé křeslo. V něm zády k Robertovi seděl člověk. Zdálo se, že jen mlčky zírá do zdi; prsty bubnoval do područky.

Muž zaslechl šramot a rychle pootočil hlavu ke dveřím. Jejich pohledy se střetly. Nahnul se dopředu, nejprve ho napadlo, že by mohl utéct, ale neudělal to. Věděl, že by to nemělo smysl. V jeho očích se zračil strach, působil jako štěně zahnané do kouta. Nebyl to jen strach z toho, co přijde, ale i strach z toho, co už přišlo, před čím se snažil utéct, ale nikdy to nedokázal.

Venku zahřmělo, déšť děsivě bubnoval a vítr zpíval o podivných věcech, které měl už dávno odváť čas.

„Potřebuju si s vámi promluvit,“ řekl Robert a postoupil kupředu. V jeho hlase se ozvaly výčitky.

„Není o čem,“ odsekl muž a otočil se k Robertovi zády.

„Musím vědět všechno.“

Nereagoval.

„Proč jste to udělal?“

„Nikdy se nic stalo. Nikdy se to nestalo.“

Robert předstoupil před něj; už se mu nedíval do zad, ale přímo do tváře. Ta tvář se změnila. Byl pohublý, světlé vlasy měl delší než tenkrát. Byl ještě tak mladý – měl být mladý, ale v Robertových očích zestárnul o několik let.

„Řekněte pravdu! Už žádný lži!“ zakřičel Robert.

„Žádná řeka není,“ zašeptal. „Nic se nestalo.“

„Nelžete mi!“

„Žádná řeka není,“ zopakoval. Nehty vztekle zaryl do křesla. Oči mu tékaly sem tam, ale když náhodou zamířily k Robertovi, dívaly se skrze něj, jako by ho ani neviděly.

Až teď Robert pochopil. Nelhal jemu. Lhal sám sobě.

Zazněla rána. Oblohu proťal proud ostré záře a pak znovu ztemněla.

Všechna světla zhasla.

„Ne!“ ozval se ze tmy zbídačený hlas.

„Rychle!“ zavolal mladík, který se náhle vynořil vedle Roberta. „Někde je tu baterka nebo aspoň svíčka.“

„Žádná řeka není,“ opakoval ten druhý muž pořád dokola.

„Je to jen bouřka,“ promluvil k němu Robert, ale on ho nevnímal.

Byla tma, stejně jako tenkrát. Všechno se to vracelo, bylo to pořád blíž a blíž. Viděl před sebou všechny ty vzpomínky, i ty, které mu nepatřily. Cítil, jak se noří do ledové vody. „Vždycky jsem nebyl tohle,“ zaslechl. Někdo za ním volal. Otočil se. V mlze se rýsovaly obrysy ženské postavy. Stanula na břehu. Natáhla k němu ruku. „Protože tě ztrácím,“ zašeptala. „Protože tě ztrácím.“

Světlo.

Mladík postavil baterku na stůl. „Hej, jsi tady. Je to pryč.“ Poklekl před poblázněného muže. Ten ale vůbec nereagoval.

„Žádná řeka není.“

„Co je s ním?“ chtěl vědět Robert.

„Podejte mi ten kufřík. Tam na parapetu.“

Robert sebral malou lékárníčku a podal mu ji.

Mladík vytáhl jehlu. Muž sebou škubal jako šílenec.

„Tak mi s ním pomozte!“

Robert zarazil bouřícího se do křesla.

„Ruce,“ přikázal mladík.

Robert mu vši silou sevřel ruce lokty k sobě.

Muž ještě chvíli bojoval, ale zanedlouho ho ten zápas vyčerpával. Už se nevzpouzel. Jen křičel a lapal po dechu.

Jehla se mu zabodla do předloktí.

Když se na něj teď Robert díval, litoval ho. Ale to přece nedávalo smysl. Jeho neměl litovat. Vždyť to byl vrah.

Byl to převozník.

Představ si

„Představ si,“ zpívali.

„Představ si,
že neexistují státy.
Nemít pro co zabíjet,
pro co umírat.“

Seděli v kruhu a zpívali starou písničku od Johna Lennona. Zpívali *představ si*, ale nikdo si nic z toho nepředstavoval. Protože nemuseli. Protože věděli, že tohle všechno mají. Nebyl tu žádný stát a oni neměli pro co zabíjet ani pro co umírat. Byl mír, nikdo v touze po moci neproléval cizí krev. Už ne.

Jenže čas ještě nezacelil všechny rány. Nebylo to tak dávno, kdy proti sobě lidé stáli se zbraněmi v rukou. Kdo koho vlastně napadl? A proč? Kdo to byl, kdo rozpoutal válku, tu poslední velkou válku?

Ale co na tom dnes sejde? Žádné státy už nejsou, je pozdě někoho obviňovat. Co záleží na tom, který dnes už mrtvý stát se čeho dopustil? Příběhy přece nejsou o státech. Jsou o lidech.

A tihle mladí tu teď seděli kolem velkého dřevěného kříže na rohu malého mostku nad řekou, na kraji chudinské čtvrti. Jeden držel v ruce

kytaru, další bušili dřívky do rytmu a všichni společně zpívali o míru. Sotva by si někdo z nich mohl poslední válku pamatovat – někteří byli tenkrát malí a ostatní se ještě ani nenarodili. Dnes už nebyla válka, byl mír, a přesto tu teď tihle mladí společně snili o lepším světě. O světě, ve kterém nikdo neživoří, o světě, kde není bída každodenním hostem nebo otravným spolubydlícím. Snili o světě, kde žijí své sny. Ale takový svět neexistoval. Existoval jen jeden jediný velký svět. Chudý a zbídačený.

Když dozněl poslední akord, všichni se zvedli z prochládlé země a rozešli se zpátky do svých domovů nebo někam jinam. Mše, tak to muhle posezení říkali, skončila. Pokaždé končila touhle písní, ale ta nikdy nebyla úplná, vždy zazněla jen tahle sloka.

Adam, vytáhlý mladík se světlými vlasy a tmavýma očima, s kytarou v ruce mířil špinavými ulicemi domů. Byla neděle – dnes už nemusel dělat nic. Žádná práce. Byl zaměstnaný v jedné velké firmě s počítači. Plat byl dost směšný, ale znal spoustu lidí ve svém okolí, kteří na tom byli ještě hůř, a to ho částečně uklidňovalo – ale trochu také šíralo. Kolikrát už viděl na ulicích žebrat malé děti, to byla každodenní rutina. On sám dříve vysedával v ulicích, hrál na kytaru a před sebou měl položený klobouk. Časem pochopil, že tady to nemá žádnou cenu: všichni, co žijí v téhle čtvrti, jsou na tom podobně jako on. Ale Adam si nijak zvlášť nestěžoval. Někde v hloubi duše pořád věřil, že bude líp.

Bydlel jen kousek od mostu, v domě číslo 33, v prvním patře. Stavení vypadalo děsivě zdálky i zblízka, asi jako každý dům v téhle čtvrti. Oprýskaná omítka, leckde vysklená okna, špína. Vešel dovnitř.

„Anno!“ zavolal, ale nikdo mu neodpověděl.

S Annou žil už tři roky. Znali se od malička z dětského domova. Když se tenkrát dali dohromady, nikdo nevěřil, že spolu vydrží tak

dlouho. Lidé, kteří je znali, občas tvrdili, že jsou až moc rozdílní. A možná měli pravdu. Adam to sám viděl. Anna se mu často smála, že je moc velký snílek; nevěřila v žádné vyšší síly, v nikoho, kdo jí pomůže v nouzi, nevěřila v pravé přátelství, a možná ani v pravou lásku, která vydrží až za hrob. Snažila se vidět svět prostě takový, jaký je... a někdy i horší.

U dveří stál velký starý kufr a dvě plné tašky. Najednou se z kuchyně vynořila Anna. Byla pobledlá a hubená, ale svým způsobem krásná.

„Jsi tu brzo,“ zašeptala a nervózně si prohrábla dlouhé, černé vlasy.

„Co se děje?“ Adam kývl ke dveřím.

Neodpověděla. Jen sklopila hlavu a snažila se vyhnout jeho pohledu. Jemně jí přešel prsty po paži a zopakoval otázku.

Tentokrát pozvedla oči a zadívala se do těch jeho. Vylovila cosi z kapsy kalhot a podala mu to.

Fotografie. A na ní... malý človíček. Vlastně to ještě ani človíček nebyl. Nový život.

Na Adamově tváři se objevil úsměv. Možná nijak velký, ale upřímný. Bude otcem. Nedokázal si to představit – ale bylo to tak.

Upustil fotku na zem a natáhl se po Anně, aby ji objal. Ucukla.

„Jak můžeš mít takovou radost?“ řekla trpce.

„Budeme přece rodiče,“ odpověděl a znovu se jí pokusil dotknout. Ano, stalo se to, aniž to čekali, aniž cokoli plánovali. Ještě nedospěli do věku, kdy by s tímhle začínali počítat, ale stalo se a Adam to radostně přijal.

„A jak chceš to dítě uživit?“ odstrčila ho. „Nemáme dost ani sami pro sebe. Jak se chceš postarat o prcka?“ Najednou celá zbělala.

„Posaď se, zlato, promluvíme si o tom,“ řekl Adam jemně. Za ta léta, co ji znal, už věděl, jak se má chovat, když nastane zkrat. Jenže tentokrát nic nefungovalo.

„A o čem si chceš promluvit?“ Její hlas už nezněl tak ostře. „Já odcházím.“ Oči se jí zaleskly slzami.

Vzal její hlavu do dlaní a setřel jí z tváře jednu skleněnou slzu. „Slibuju, že to zvládneme. Uživím nás všechny.“

„A kdo nám pomůže? Ten tvůj Bůh?“

Ta slova jí projela jako nůž. Nešlo ani tak o to, co znamenala, ale o to, co se za nimi skrývalo. Problém nebyl v tom, že nevěřila v Boha a on ano, nýbrž že nevěřila *jemu*.

„Nemůžeš to takhle vzdát,“ řekl, jak nejkolidněji dokázal. Ale uvnitř něj všechno vřelo.

„Tak mi řekni, co mám dělat. Mám dát to dítě do děčáku a zůstat s tebou?“

„Ne, to ne,“ bránil se. „Ale vždyť nejsme sami. Spousta lidí je na tom podobně a nějak to prostě zvládají.“

„*Zvládají*,“ zasmála se – ale nebyl to smích, byla to výčitka. Ne *jemu*, všemu. „Skoro na každém rohu vidíš žebrat dítě. Tomuhle říkáš, že to *zvládají*?“

Protáhla se kolem něj ke dveřím, jako by to všechno šlo jen tak smést ze stolu, jen tak všechno opustit, zapomenout. Jako kdyby všechny ty společné chvíle nic neznamenal. Tak to Adamovi připadalo. Ale pravda byla jiná. Celé ty roky, které spolu prožili, teď visely mezi nimi a naproti nim stály argumenty a ty hlásaly: *Nemáš na vybranou!*

„A co chceš dělat?“ Adam se vydal za ní. „Myslíš, že sama to dítě uživíš líp? Nebo...“ Zarazil se. Anna přece nebyla šílená, ani v tom nejsilnějším záchvatu paniky, ani ve vzteku. Neodcházela by, kdyby neměla v záloze jinou možnost, jistotu, že se bude mít lépe. „Kdo je to?“ Po tvářích mu stékaly slzy. Nesnažil se je zadržet. Nechtěl. Nechtěl skrývat, co doopravdy cítí.

Sklopila zrak k zemi.

„Tak kdo je to?“ rozkřikl se.

Do očí se mu zadívala pevná a hrdá maska, ale za ní se skrývala zlomená a rozpolcená žena.

„Je to pan Richard.“

David Richard byl jeden z vlastníků firmy, ve které Adam i Anna pracovali. Postarší podivín, bez ženy, bez dětí, možná i bez přátel, ale zato pohádkově bohatý. Adam si už několikrát všiml, jak se po Anně zvláště dívá.

„Když jsem se to dozvěděla, byla jsem v práci,“ zašeptala. „Nabídl mi pomoc. Řekl, že když půjdu k němu, on se o nás postará.“

„Vždycky jsi říkala, že je to blázen,“ připomněl jí Adam. Byla to pravda, říkala to o něm. I spousta dalších lidí. Když s vámi mluvil, díval se kamsi za vás, jako by hovořil s někým jiným. Zíral do prázdna.

„Na tom už nezáleží.“ Sehnula se pro zavazadla.

„Alespoň nemusíš odcházet teď.“

Zavrtěla hlavou. „Říkal, že se mám rozhodnout co nejdřív.“

Adam věděl, že ji nedokáže přimět, aby zůstala. Byla rozhodnutá. Nejradši by jí vytrhl kufr z ruky a zamkl dveře.

Neudělal to.

„Podej mi to,“ řekl nakonec a ukázal na tašky.

Nechápavě se na něj zadívala.

„Nebudeš přece nosit těžký věci.“

Podala mu je a společně vyšli ven ze dveří.

„Kam vlastně jedeš?“ zeptal se. Hlas se mu lámal.

„Poslal pro mě auto,“ odvětila chladně, ani se mu nepodívala do očí. Zírala otupěle před sebe. „Bude čekat u mostu.“

Prošli několika špinavými ulicemi. Všiml si teď každíčkého detailu, každé té polorozbořené ruiny, každého žebráka a všechno to náhle viděl trochu jinak. I Annu viděl jinak. Chápal a věděl, že jí nesmí bránit, ač chtěl sebevíc. Když ji teď zastaví, za pár let tady takhle bude po příchodu ze školy sedět jejich malé dítě. Ve špině a s prázdnýma rukama.

U mostu už čekalo velké, černé auto.

Adam naskládal její věci do kufru.

Najednou stáli naproti sobě. Netušili, co bude dál, věděli jen, že budou sami, jeden bez druhého. Stáli proti sobě se vším, co kdy společně prožili, a přece toho nebylo dost, aby je to udrželo u sebe. On brečel a nesnažil se nic skrývat, ona se třásla, jak se snažila zadržet vzlyky, ale její tvář byla jako z kamene.

„Promiň,“ zašeptala a obrátila se k autu. Jen tak. Žádné sbohem. Nic. Nic víc než *promiň*. Anna málokdy dávala najevo, co cítí, a Adam si nikdy nebyl jistý, jestli cítí totéž co on – přesto teď čekal něco víc. Mnohem víc.

Z auta vylezl muž a otevřel jí dveře. Nastoupila.

„Víš, že tě miluju?“ zavolal za ní.

Pousmála se, ale neodpověděla. Muž za ní zavřel.

Adam doběhl k autu a zaklepal na okýnko, aby jej stáhla.

„Budeš mi psát, že jo? Budu tě navštěvovat,“ řekl.

Zadívala se mu do očí. „Já nevím,“ špitla. A Adamovi se zdálo, že na její tváři zahlédl slzu, i když jen malou, maličkou. Masku tála.

Pak se ozval motor.

„Sbohem,“ řekla.

Auto se rozjelo. A Adam zůstal sám. Stál tam, dokud vůz nezmizel z dohledu. Ale ještě to nevzdal.

Trosky

Zůstal sám. Když přišel domů s tím málem, co vydělal, nikdo tam nebyl. Víckrát už ne. Nikdo ho nepřivítal, jen ticho. Titěrný byt se teď zdál o něco větší, a přece se v něm dýchalo obtížněji než kdy dřív.

Vracel se z práce domů. Bylo to už pár měsíců, co ho Anna opustila. Napsala jen jednou. Napsala: *Zapomeň na nás. Bude to tak lehčí.* Pro něj to lehčí nebylo. Nevěděl nic. Nevěděl, kde jsou, jestli jsou v pořádku. Nic.

Na mostě se na sebe lidi tlačili jeden přes druhého. Utvořili nepravidelný půlkruh kousek od zábradlí. Něco se dělo. Obvykle tu pouze na okrajích posedávalo několik bezdomovců.

Všichni mlčeli nebo jen zděšeně šeptali.

V davu uviděl Michaela, se kterým často hrával tady u kříže.

„Co se tu děje?“ zeptal se Adam, když se k němu konečně prodrál.

Michael pootočil hlavu směrem k němu a pak se zase obrátil zpátky. „Chce skočit,“ řekl.

Až teď, když se díval pozorně, spatřil za zábradlím postavu.

„Volal někdo...“

„Jo, volali.“

Ale Adam nečekal. Protlačil se davem kupředu. Nevěděl, kdo je to, nevěděl proč, neznal důvody, jen je tušil. Všichni je tušili, všichni,

protože u většiny z těch lidí chybělo málo, jen pár kroků, aby to mohly být i jejich důvody.

Zraky všech se na ně upíraly. O Adamově osudu však rozhodl jediný pár očí v tom davu. Pozoroval. Pozoroval a čekal, až dostane odpověď na svou otázku. Je tohle ten, koho hledá? Je to ten, koho potřebuje? Ale v podstatě ji znal už teď. Zněla *ano*.

Adam se vracel. Položil tomu ubožákovi dlaň na rameno a vedl ho pryč od masy lidí.

Co si asi ti dva řekli? přemýšlel ten, jenž pozoroval. Čím ho přiměl neskonečit, zůstat? Na tom už nezáleželo. Dokázal to. A i kdyby to nakonec dopadlo jinak, stejně už si byl jistý. Protože ostatní jen čekali. Báli se, že ten člověk skočí, a když skočí, bude to už navždycky jejich vina; nikdo jim ji nebude vyčítat, ale bude tam už napořád, bude se za nimi táhnout, kamkoliv půjdou. On to udělal. Vzal to na sebe.

Sledoval Adama, dokud ztrápeného nepředal zdravotníkům. Pak se zničehonic vynořil z jedné úzké, ztemnělé uličky. Byl to menší, ale ramennatý muž s tmavými vlasy a jemným strništěm. Nemohl být o mnoho starší než Adam, možná o pět až deset let.

„Dobrá práce, tam na mostě,“ řekl.

Adam se lekl, když se postava náhle objevila před ním. „Díky,“ odpověděl, když se vzpamatoval, a ze slušnosti se mírně pousmál. Nezdržoval se. Chtěl být co nejdříve doma, i když ho tam nic nečekalo, snad jen jeho ztrouchnivělá kytara a tvrdá matrace.

„Potřeboval bych si s vámi promluvit.“ Adam nereagoval, možná toho muže už ani neslyšel. „Měl bych pro vás jistou nabídku.“

Adam se zastavil a pomalu se otočil zpátky. „Jakou nabídku?“

„O tom tady nemůžu mluvit. Nebo to alespoň nechci vykřikovat na kilometrovou vzdálenost,“ odpověděl muž.

Adam se vydal zpátky.

„Jsem doktor Williams,“ představil se muž a podal Adamovi ruku.
„Anglie?“

„Žádná Anglie není,“ řekl trpce a svrástil obočí. Najednou si však svůj poněkud nevlídný postoj rozmyslel a mírně se pousmál.

„Já jsem...“ začal Adam, ale Williams ho přerušil.

„Vím, kdo jste.“

Adam se odtáhl stranou. Sledoval ho snad? A jak dlouho? Na druhou stranu, tehle Williams nevypadal, že by měl hluboko do kapsy. Oblečení měl čisté a nové, navíc to byl doktor. Kontakt s někým z vyšší vrstvy se vždycky hodí.

„A jak to víte? Pronásledujete mě snad?“

„Ne,“ zavrtěl muž hlavou. „Zaslechl jsem vaše jméno tam v davu. Zní to věrohodně?“

Adam si ho chvíli nedůvěřivě prohlížel. „Ani moc ne. Ale potom – asi nejsem taková celebrita, abyste mě sledoval přes půlku světa. Takže o co vlastně jde?“

„Dobře,“ odpověděl Williams trochu pobaveně. „Budete muset jet se mnou.“

„Kam?“

„To nemůžu říct,“ zatvářil se tajemně.

„Abych řekl pravdu, už vám zase věřím o něco méně.“

„Tak pojedte se mnou,“ řekl Williams. „Sbalte si věci a pojedte se mnou.“

„Ale proč bych to měl dělat?“ Adam čekal na důvod. A Williams mu ho poskytl.

„Vy snad nepotřebujete peníze?“

Potřeboval.

„Jak dlouho budu pryč?“ zeptal se už s větším zájmem.

„Záleží na tom, jestli uspějete... a jestli do toho vůbec půjdete, až se dozvíte, o co vlastně jde. Ale jak jsem říkal, vy potřebujete peníze a já zase lidi, jako jste vy.“

Možná si podával ruku s ďáblem, jenže za jistou cenu by se klidně zaprodal i peklu.

„Dokázal bych za ty peníze uživit rodinu?“

„Za ty peníze,“ řekl Williams, „byste si mohl koupit snad cokoliv. Tohle je to nejlepší, co vás v životě potkalo.“

Adam už nedokázal váhat. Co když to je jeho poslední šance? Možná ještě mohou být spolu. Najde Annu a budou rodina. Už na-
pořád.

Za hodinu už spolu dva muži seděli ve starém vlaku.

Míjeli šedou, mrtvou krajinu. Spáleniště, která bývala městy. Pustiny, jež kdysi byly plné života. Teď se tu vzpomínky a sny válely pod vrstvou prachu. Dva lidé mlčky seděli naproti sobě a pozorovali tu poušť. Kolik tu asi tenkrát zhaslo životů? Žádná slova tu pro ně nebyla. Nikdo nedokázal mluvit.

Williams vzpomínal. Kdysi město viděl žít. Kdysi, ještě jako malý kluk, po téhle trase projížděl. Teď to byl jiný svět.

Tam, kde se tenkrát zelenaly vysoké duby, kde v parku pobíhaly děti, kde se na lavičkách líbali milenci, dnes zbyla jen spálená tráva a třísky.

Kdysi tu stály vysoké domy; změnily se v trosky. Všechno se proměnilo v trosky, města, vesnice, dětské sny, lidi.

Viděl to, i když procházel městem, v němž našel Adama. Ještě stálo, nezničili ho úplně. Mělo štěstí. Lidé přesto také byli těmi troskami. Jako ten na mostě, když se chystal skočit; jako ti v ulicích.